

Översättarnytt

#9 NOVEMBER 2017

Översättarsektionen i Sveriges Författarförbund

www.oversattarsektionen.se

styrelse@oversattarsektionen.se

De två avtalsmodellerna

Översättaravtalsgruppen hade sitt första möte den 8 november. Från förbundsstyrelsen deltog Niclas Hval, från kansliet Ludvig Berggren, från sektionensstyrelsen Peter Samuelsson och John Swedenmark, från Tvärfackliga gruppen Grethe Rottböll, som även är medlem i förbundsstyrelsen. Gunnar Ardelius hade förhinder.

Gruppen analyserade läget och diskuterade olika strategier såsom att gå ut offentligt med försämringarna och att diskutera enskilt med olika förlag och förlagsgrupper. Men det allra viktigaste är att arbeta för så bra enskilda avtal som möjligt.

Det finns två tendenser, som i många enskilda förhandlingar står som alternativ. Det ena är att hålla fast vid Standardavtalet, det andra är att acceptera en "ett-för-allt"-lösning, men förhandla bort de minst förmånliga bitarna såsom sekretess, rätten till "sista ordet" och de långa bindningstiderna. Juristerna och informatören hjälper till i bägge fallen, med tystnadsplikt. Informatören nås på ludvig.berggren@forfattarforbundet.se och juristerna på juridik@forfattarforbundet.se.

Att kräva kontrakt utifrån Standardavtalet leder antingen till att förlaget slutar höra av sig eller till att de accepterar. För dem som förhandlar utifrån ett "ett-för-allt" avtal finns vissa framgångar att rapportera; men det som sitter hårt åt är de långa upplåtelseperioderna, i regel 30 år för alla existerande och framtida format. Sju eller åtta år vore en rimligare tidrymd.

Gruppen har för avsikt att i samråd med juridisk expertis renodla dessa två modeller för att kunna ge maximalt stöd i de enskilda förhandlingarna. Man diskuterade även offentliga genmälen på en mer principiell nivå, men uttalanden i Författarförbundets namn måste nog förberedas för att inte försvåra framtida förhandlingar.

Den 22-23 november fortsätter diskussionerna. Gruppen får besök av en representant för Norsk Oversetterforening, vars avtal anger extrabetalning för varje nytt medium, och där ersättning för streaming utgår enligt en royaltymodell. Bjørn Herrman medverkar även vid medlemsmötet om avtalets juridiska aspekter på kvällen den 22 november.

Se utkast till två sorters idealavtal på nästa sida!

22 november: Medlemsmöte om juridik, Stockholm • 24 november:
Medlemsmöte på Det fria ordets hus i Växjö • 1 december 16–18
After Work, Stockholm • 15 december glögg med julklappsbyte,
Stockholm

Terminologi

Översättaravtalsgruppen vill arbeta fram ett så enkelt och användbart avtal som möjligt, och överväger följande förenklingar:

Kontraktet bör vara formatoberoende, det vill säga inte utgå från den tryckta boken. Vi föreslår en uppdelning i *primärutgåva* respektive *sekundära format*.

Minimiarvodet avskaffas som grund för avtalet, även om en indexuppräknad minirekommendation kvarstår från Författarförbundets sida. Utgångspunkten för förhandling blir därmed de rådande arvodesnivåerna.

Summorna formuleras som brutto, medan omräkning till A-skatt blir ett särfall.

Termen "ljubok" tas bort ur resomangen, eftersom det numera handlar om streaming, med helt andra förutsättningar än försäljning av enstaka exemplar. Ersättningen för streaming bör bli föremål för särskild förhandling. I Norge finns redan ett royaltyavtal med Storytel och andra aktörer.

Avtal 1 ("plusmeny")

Avtalet avser primärutgåvan. Översättningen arvoderas med x kr/1000 tecken.

Förlaget har rätt till sekundärutgivning i andra format, mot på förhand fastställd procent av ersättningen för primärutgåvan, som indexuppräknas. Upplåtelsestiden är Y år.

Avtal 2 ("ett-för-allt")

Avtalet avser alla format. Översättningen arvoderas med x kr/1000 tecken, uppräknat med en överenskommen procentsats. Upplåtelsestiden är Y år (högre procentsats vid längre bindningstid).

Medlemsmöte i Växjö

Fredag den 24 november kl 18. Det fria ordets hus i Växjö är ägnat fristadsförfattarna. Översättarsektionen i Sveriges författarförbund hälsar på för att diskutera översättningens roll i exilen och umgås med alla intresserade.

Alla är välkomna, men föranmäl dig på osaover@gmail.com. Hoppas vi blir riktigt många!

- Inledning av Alexandra Stiernspetz Nylén som presenterar huset och fristadsprogrammet. Översättarsektionens styrelse presenterar sig.
 - Författarsamtal och uppläsning (på engelska) av den iranska författaren Nadia Tariqi.
 - Medverkar gör också forskaren och förläggaren Niklas Salmose (Linnéuniversitetet, Trolltrumma). "*Min forskning inom översättning handlar om svårigheterna med att översätta äldre prosatexter utifrån ett kontextuellt perspektiv och att göra stilistiska bedömningar i översättningar.*"
- Enkel förtäring till självkostnadspris.

Avtalsmöte

Översättarsektionen och förbundets jurister bjuder onsdagen den 22 november in till ett medlemsmöte om den aktuella avtalssituationen. Vi får även besök av Bjørn Herrman från Norsk Oversetterforening. Vi börjar kl. 18.30 och håller till i förbundets lokaler på Drottninggatan 88 B.

Resebidrag utgår (mot kvitto) upp till 500 kr (upp till 1000 kr om resan är över 50 mil).

After Work 1 december

Översättarträff på Författarnas hus i Stockholm kl 16–18. På programmet står bara att umgås och prata. Möjlighet finns att köpa ett glas vin till självkostnadspris.

Glögg och julklappsbyte

för översättare på Författarnas hus i Stockholm 15 december kl 18. Medtag paketinslagen egen översättning!

Årsmöte 27 januari

Boka eftermiddagen och kvällen. Kallelse och program kommer inom kort, liksom information om resestipendier.

OBS nya mailadresser

Författarförbundet har bytt mailadress och även ändrat hur namnen skrivs. Modellen är numera: fornamn.efternamn@forfattarforbundet.se

Hemsida, maillistor, Facebook

På hemsidan hittar du avtalsinformation, kalendarium, tidigare nr av Ö-nytt och mycket annat. Här finns också info om hur du ansluter dig till sektionens mail-listor, bland annat Avtal (fackliga frågor) och Eufemia (översättningsfrågor med mera).

Du följer väl serien *Månadens översättare* under "Aktuellt" på hemsidan? Redaktör för serien är Anna Gustafsson Chen.